

NIEUWSBRIEF GGZ BERAAD

OVERIJSSEL *** 23 NOVEMBER 2020

---

*Stichting GGZ Beraad Overijssel (2011) is een **onafhankelijk** regionaal verbindend platform voor en door inwoners met een psychische kwetsbaarheid. Het Beraad richt zich op actieve cliënten, ervaringsdeskundigen en bondgenoten. Het GGZ Beraad jaagt aan, informeert & emancipeert. Ons directe werkgebied is de Kop van Overijssel, Zwolle-Kampen en het Vechtdal. Het Beraad werkt zonder subsidie en bestaat uit een bestuur en sympathisanten. De Nieuwsbrief verschijnt elke maand. Deze editie telt 5 pagina's.*

HOOP

Nog een maandje tot de kerst, en dan gaan de dagen lengen. De hoop en verwachting is dat we elkaar in het nieuwe jaar weer snel kunnen zien. Het GGZ Beraad is fan van 'fysieke' bijeenkomsten. We staan dan ook klaar om begin 2021 nieuwe ontmoetingen te organiseren. In het kader van 'lokale versterking' gaan we avonden (met eten) plannen in Dedemsvaart en Ommen. Daarnaast hebben we een arts en ervaringsdeskundige gecontracteerd voor een lezing over pillen en de schaduwkant ervan. Tot slot nodigen we jou straks graag weer uit voor onze netwerkdrankjes en barbecue. Tot die tijd maken we in elk geval maandelijks een Nieuwsbrief voor jou.

SCP: "OVERHEVELING TAKEN NAAR GEMEENTE LEVERT NA 5 JAAR NOG WEINIG OP"

Deze maand kwam het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) met een kritisch rapport dat terugkijkt op vijf jaar decentralisaties. Het streven was om meer mensen te laten meedoen in de samenleving, via de verbrede WMO, de Jeugdwet en de Participatiewet. Hoe pakt de overheveling van taken van rijk naar gemeente tot nu toe uit?

De resultaten blijven achter bij de verwachtingen, oordeelt het SCP. De deelname van mensen met een beperking aan de samenleving is niet groter geworden. Er zijn nog steeds knelpunten in de jeugdzorg. En de kansen op werk voor mensen met een arbeidsbeperking zijn nauwelijks verbeterd.

Achteraf waren de verwachtingen van het nieuwe beleid te hoog gespannen, zoals over de *zelfredzaamheid* van mensen en over een *zorgzamere* samenleving. Gemeenten behalen nog geen betere resultaten dan het Rijk deed vòòr 2015.

Er gaat ook veel goed. In het sociaal domein worden veel mensen geholpen door hun gemeente. Tegelijk noemt het SCP het zorgelijk dat een aantal kwetsbare groepen aan het kortste eind trekt. Lichte hulpvragen krijgen voorrang omdat deze goedkoper zijn op te lossen. De hulp aan specifieke kwetsbare groepen lukt niet goed. Zo zijn er lange wachttijden voor jongeren met complexe problemen en zijn de baankansen afgenomen voor mensen die aangepast werk nodig hebben. Ook wordt de hulpverlening aan mensen met meerdere problemen belemmerd door ingewikkelde regelgeving.

Er is nu onvoldoende zicht op mensen die wel problemen hebben, maar niet aankloppen bij de gemeente of hulpverlenende instanties. De verwachting dat gemeenten eerder

problemen signaleren, omdat ze dichterbij hun burgers staan, blijkt in de praktijk niet altijd uit te komen. Hoewel de meeste gemeenten sociale wijkteams hebben opgezet, komen die er niet altijd aan toe om problemen bij mensen actief op te sporen.

In de decentrale aanpak werd meer van mensen zelf verwacht: beleidsmakers gingen uit van *eigen kracht*, zelfredzaamheid en *meer voor elkaar zorgen*. Het onderzoek laat zien dat de verwachtingen van het Rijk en de ervaringen in de praktijk niet overeenkomen. Juist mensen die hulp vragen kunnen het niet altijd zelf. Ook blijkt dat mensen het vaak moeilijk vinden om hun netwerk om hulp te vragen, of er is niemand om hen te helpen. Zo is het aantal mantelzorgers vanaf 2015 niet gegroeid.

Bron: Nieuwsbericht SCP, 16 november

- Wil je weten wat het planbureau adviseert aan de landelijke overheid, om gemeenten te helpen? Lees dat in de interviewbijlage!
- Ook al vindt het SCP de ondersteuning door gemeenten nog geen succes, jij kunt een ander mening hebben. Wat vind jij goed gaan? Wat is jouw wens voor jouw gemeente? Lukt het jouw gemeente om contact te maken met de leefwereld? Mail je mening naar info@ggzberaad.nl o.v.v. '5 jaar sociaal domein'. Je krijgt van ons als tegenprestatie een boekje met 13 interviews over 5 jaar lokaal sociaal domein
- Dit boek is ook te winnen via de prijsvraag op pagina 5!

MIND START TWEDE LEERGANG 'MAATSCHAPPELIJK ONDERNEMEN'

Denk jij erover na om in jouw gemeente een herstelinitiatief op te zetten? Of wil je een bestaand zelfregiecentrum naar een volgende fase brengen? Dan is de Leergang Maatschappelijk Ondernemen misschien iets voor jou. MIND en de School voor Publieke Waarden bieden de leergang vanaf januari kosteloos aan.

Aanmelden kan voor 10 december via de website www.mindplatform.nl/lmo Hier vind je meer info over het programma en een vragenlijst t.b.v. je aanmelding.

GENOEG ANIMO VOOR CURSUS GEMEENTEPOLITIEK VAN 'ZORGBELANG INCLUSIEF'

In vorige Nieuwsbrief schreven we over de cursus gemeentepolitiek die *Zorgbelang Inclusief* aanbiedt in de regio Gelderland. Inwoners met een aandoening worden in korte tijd opgeleid en gecoacht om mee te doen aan de raadsverkiezingen van maart 2022. Projectleider Henk Beltman vertelt dat zich 30 mensen hebben aangemeld. Hij verwacht dat er na een eerste gesprek 20 tot 25 deelnemers overblijven. Onder hen zitten mensen met een lichamelijke beperking, mensen met autisme en niet-aangeboren hersenletsel en iemand van een cliëntenraad van een RIBW.

Er zijn vijf aanmeldingen uit Overijssel; vier leden van een werkgroep toegankelijkheid uit Zwolle en een inwoner van Hardenberg. Zij gaan mogelijk samen één groep vormen. Volgens Beltman gaan de groepen in januari van start. Er zal op maat gewerkt worden: "Het begeleiden van de deelnemers kan variëren in intensiteit; sommigen een paar klankbordgesprekken, anderen voor een langere periode."

ZORGBELANG MIST INBRENG VAN ZORGGEBRUIKER IN CORONA-TIJD

Zorgbelang Overijssel opende eind maart een meldpunt voor inwoners uit onze regio. Iedereen kan het meldpunt bellen of mailen over corona, de maatregelen en wat voor invloed dat op jou heeft of op jouw ondersteuning. Zorgbelang koppelt de knelpunten van de burger geregeld terug naar zorgaanbieders, zorgverzekeraars en gemeenten. Met de verzamelde input kunnen die partijen de zorg weer verbeteren.

Daarnaast werkt het meldpunt ook als luisterend oor, als brug naar praktische hulp of cliëntenondersteuning of als vergaarbak van goede ideeën.

Sinds september neemt het aantal meldingen weer toe. Van augustus tot november kwamen er 145 meldingen binnen. Een aantal signalen uit de nieuwe rapportage: “Voor veel mensen is het onduidelijk waar je heen moet bellen om getest te worden” (het landelijk nummer 0800-1202 wordt te weinig gepromoot). “Veel kwetsbare mensen hebben moeite met skypen, appen en online formulieren invullen. Door corona-maatregelen worden steeds meer diensten alleen nog digitaal aangeboden. Soms is een gemeente of instelling zelfs niet meer telefonisch te bereiken”. Een ander signaal: sinds eind september zeggen ziekenhuizen weer vaker lopende afspraken af. De onzekerheid rond ‘uitgestelde zorg’ houdt mensen bezig. Gelukkig is er ook een hulpmiddel, namelijk om bij uitstel deze drie vragen te stellen: “Kan in mijn arts telefonisch spreken?”, “Wat gebeurt er met mijn ziekte als ik moet wachten? En “Waar kan ik wel terecht?” Ook het algemene advies om ‘alleen’ naar het ziekenhuis te komen, wordt in de rapportage weersproken; in een aantal gevallen is het echt beter om met zijn tweeën te gaan.

Rond de ggz zijn er nog niet veel signalen bijgekomen, al blijven sommige instellingen weigeren om op huisbezoek te gaan.

Aan het eind van het rapport schrijft Zorgbelang dat onafhankelijke cliëntondersteuning juist nu van groot belang is. Deze laagdrempelige en gratis functie verdient grotere bekendheid; het is een voorziening die door elke gemeente geboden wordt. Verder vindt Zorgbelang dat de medezeggenschap te vaak wordt omzeild: “Veel besluiten worden genomen in regionale samenwerkingsverbanden, bij overheden en verzekeraars of de GGD *zonder* dat medezeggenschap van cliënten goedgeorganiseerd is. Het perspectief en de ervaringskennis van de patiënt of cliënt mist, en is niet structureel geregeld.”

Zorgbelang Overijssel kon het meldpunt starten door een kleine subsidie van de provincie. “Dat geld is nu op”, aldus directeur Johan Feenstra, “en er komt voorlopig geen nieuwe subsidie. We proberen dat nog te veranderen.”

Feenstra: “We doen in elk geval ons best om nog tot eind jaar open te blijven en in januari nog één keer met een rapportage te komen. Veel partijen zijn blij met onze verbeteradviezen, maar helaas wil niemand betalen voor deze vorm van belangenbehartiging.”

Heb je hinder van (onnodige) corona-maatregelen in de zorg? Mail of bel je ervaring door naar Zorgbelang. Telefoon: 074-291 3597 of meldpunt@zorgbelang-overijssel.nl

CONFERENTIE WITTENBERG SCHUIFT EEN JAAR OP

De regionale Dokter Wittenbergstichting is niet alleen een gewaardeerd fonds, de stichting organiseert ook tweejaarlijks een conferentie over psychiatrie. Deze zou in het voorjaar van volgend jaar plaatsvinden. Door corona wil het bestuur van de stichting de conferentie verzetten naar het najaar, maar dan vindt al de jaarlijkse uitreiking plaats van de Roos van Elisabeth. Al met al wordt de conferentie uitgesteld naar 2022.

De dokter Wittenbergstichting blijft wel gewoon aanvragen voor subsidie bespreken en waar mogelijk honoreren. Subsidie is mogelijk voor activiteiten en projecten die gericht zijn op het weer meedoen in de maatschappij van psychiatrische patiënten. Het bestuur is soepel in de uitvoeringstermijn; start een project wat later dan gepland, dan blijft de toegekende subsidie opvraagbaar. Meer info: www.dokterwittenbergstichting.nl

REACTIES VAN LEZERS

“Bedankt voor de nieuwsbrief. Wil je even laten weten, dat ik ‘m altijd scan en lees. Interessante onderdelen deel ik met de Wmo-raad Hellendoorn. Hartelijke groet, Evelien Hondebrink. ” *** “Mijn complimenten voor de inspirerende nieuwsbrief! Vol informatie, een vleugje humor en het valt me weer op dat je een fijne schrijfstijl hebt. Super! Hartelijke groet, Callista Bos.” *** “Weer een keurige nieuwsbrief. Ik krijg altijd de meeste informatie van jou! Dat zegt heel veel.” Cliëntenraadslid ***

GROTE ACHTERSTAND CIZ BIJ BEOORDELING AANVRAGEN WLZ

Het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) schrijft op 9 oktober op zijn website dat het meer ggz-aanvragen binnenkrijgt dan verwacht. “Hierdoor is er een forse achterstand ontstaan in het nemen van besluiten over ggz-indicatieaanvragen. Dit betekent dat het langer dan 6 weken duurt voordat u een besluit van ons ontvangt.”

“Als de indicatie wordt gegeven, gaat deze op 1 januari 2021 in. Vanaf dat moment krijgt u zorg vanuit de Wet langdurige zorg. Tot die tijd houdt u recht op de bestaande zorg via uw gemeente (Wmo) of zorgverzekeraar (Zorgverzekeringswet).”

“Ggz-indicaties die in 2020 zijn aangevraagd maar die na 1 januari worden gesteld, gaan in op de datum van het indicatiebesluit. Er is geen sprake van terugwerkende kracht naar 1 januari 2021.”

“De continuïteit van zorg voor cliënten mag door deze vertraging niet in gevaar komen. Daarom maakt het ministerie van VWS samen met betrokken partijen afspraken om dit goed te organiseren. Eind november volgt hier meer informatie over. Houd hiervoor deze website in de gaten <https://www.informatielangdurigezorg.nl/ggz-naar-wlz>”

Uit recente cijfers blijkt dat er 37.475 mensen zijn met een Wmo-beschikking beschermd wonen. De prognose is dat daarvan circa 15.000 naar de Wlz gaan.

ERVARINGSDESKUNDIGE ARMOEDE IS VOOR MEPPEL EEN ‘BLIJVERTJE’

Miranda de Haas uit Meppel werkt sinds twee jaar als ervaringsdeskundige armoede en sociale uitsluiting voor de gemeente Meppel. Op 27 oktober brengt dagblad de Stentor het nieuws dat ze nog twee jaar mag blijven.

Armoede is meer dan geldgebrek, beklemtoont De Haas in het artikel. “Ik heb verhalen gehoord van mensen die van generatie op generatie in armoede hebben geleefd en waar dan nog extra factoren als verslaving, suïcide en allerhande jeugdtrauma’s bij komen. Die mensen is altijd ingeprent dat een dubbeltje nooit een kwartje wordt en daar zijn ze inmiddels ook meer dan van overtuigd.”

“Bovendien is de schaamte heel groot. Ik durfde in eerste instantie zelf ook niet om hulp te vragen. Ik weet hoe dat voelt, ik ben daar zelf geweest. Dus ik benader ze heel anders, en dan volgt herkenning en erkenning.”

Door de sluiting van bibliotheken in de eerste corona lockdown, kon een aantal mensen zijn administratie niet meer doen. Zo ontstond het laptopproject van De Haas. “Bijna tweehonderd mensen in Meppel meldden zich aan. Samen met een landelijk fonds en partners uit de stad hebben we tot nu toe 109 mensen kunnen helpen aan laptops en iPads. Voor de rest zijn we nog bezig.”

De meerwaarde van professionals als Miranda wordt steeds vaker gezien: “Er zijn meer gemeenten die met een ervaringsdeskundige armoede en sociale uitsluiting werken inmiddels. Haarlem, Groningen, Utrecht, Zwolle. Maar Meppel was met mij de eerste.”

PRIJSVRAAG: MERRY CAREY KERSTMUZIEK

Hoera! Eindelijk weer eens een prijsvraag in de Nieuwsbrief. En da's niet gek, want het geeft een extra goed gevoel om in de donkere maanden van het jaar wat weg te geven. Mail je antwoorden op onderstaande vragen voor 5 december naar info@ggzberaad.nl o.v.v. 'prijsvraag'. Je maakt dan kans op één van de 4 prijzen. Kies uit de splinternieuwe gids Wandelen in het Vechtdal van uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig (2x). Of de interviewbundel 'Vijf jaar lokaal sociaal domein. Veel gedaan, te weinig bereikt' door welzijnsjournalisten Piet-Hein Peeters en Jasper Loots (2x).

1. *Holly Jolly Christmas* is een vrolijk kerstliedje uit de VS, dat in 1964 door Burl Ives werd uitgebracht. Dit jaar zet een wereldberoemde 75-jarige country zangeres het lied op haar kerstalbum. Hoe heet zij? [Haar voornaam rijmt op de titel]
2. *Merry Christmas* is het uiterst succesvolle kerstalbum van Maria Carey uit 1994. Vorig jaar kwam er een dubbel-CD van uit met extra materiaal, om het 25-jubileum te vieren. Hoe heet het boek dat Mariah Carey dit jaar uitbrengt met haar levensverhaal?
3. *Eenzame kerst* is de eerste hitsingle van André Hazes in 1976. Pas in 1992 komt het lied op een album, de enige kerstplaat van André. Hoe heet deze plaat?
4. *Merry christmas baby* werd in 1967 opgenomen door soullegende Otis Redding. Elvis Presley maakte er in 1971 een vette blues van, dat meteen het hoogtepunt vormde van zijn kerstalbum uit dat jaar. Elvis zette in 1957 al een liedje over een triest kerstfeest op de plaat, dat z'n oorsprong had in de country. Wat is de titel?
5. *Kaars voor je raam*: Hoe heet het kerstalbum van Rob de Nijs uit 2005?

LEES MEER INFO EN ACHTERGROND IN DE INTERVIEWBIJLAGE:

- Begeleider Dirk-Jan van Dijk over het taboe rond autisme en gender
- Politieke reactie op faillissement van een jeugd ggz-aanbieder in de regio Zwolle
- Wat kunnen kabinet en Kamers doen voor betere prestaties in sociaal domein?

Reageren, kopij? Mail info@ggzberaad.nl of [secretaris: s.hofstra@ggzberaad.nl](mailto:secretaris:s.hofstra@ggzberaad.nl) (Sibrand) Website www.ggzberaad.nl
Postadres bestuur st. GGZ Beraad: Postbus 473, 8000 AL Zwolle. Rek.nr: NL52RAB00136732259 Rabobank Enschede
De Nieuwsbrief van het GGZ Beraad is digitaal te lezen op de websites van het GGZ Beraad Overijssel, Autismenetwerk Overijssel en Seniorenplatform Steenwijkerland.